

PROGRAM W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W CHWALIBOŻYCACH

ROK SZKOLNY 2023/2024

Cele główne doradztwa zawodowego:

1. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.
2. Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy (aktywizacja zawodowa).
3. Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania.
4. Kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości w aspekcie wyboru zawodu.
5. Dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy, o systemie szkolnictwa ponadpodstawowego.
6. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.
7. Kształtowanie szacunku do pracy.
8. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.

Treści programowe.

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych, które jednocześnie wyznaczają treści programowe doradztwa zawodowego:

Poznanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.:

Planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocowego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe programu w odniesieniu do w/w obszarów:

POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1..Rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia).
- 2.Dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł.
- 3.Rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjnozawodowych.
- 4.Charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej.
- 5.Określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 1.Wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania.
- 2.Wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy.
- 3.Porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców.
- 4.Dokonuje autoprezentacji.
- 5.Uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka.
- 6.Analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 1.Analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji.
- 2.Analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów.
- 3.Charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce.
- 4.Określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI

EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

1. Planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.
2. Podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym.
3. Określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów.
4. Identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.

Cele szczegółowe w zakresie pracy z młodzieżą:

1. Wdrażanie uczniów do samopoznania.
2. Kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron.
3. Wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów.
4. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie
5. przełamywanie barier emocjonalnych.
6. Wyrabianie szacunku dla samego siebie.
7. Planowanie własnego rozwoju.
8. Konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów.
9. Poznanie możliwych form zatrudnienia .
10. Zdobyć umiejętności przygotowania i pisanie dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy.
11. Zdobyć umiejętności pozytywnej autoprezentacji.
12. Zdobyć umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej.
13. Rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy.
14. Poznanie lokalnego rynku pracy.
15. Kreowanie własnej kariery zawodowej w wyniku samo zatrudnienia.
16. Poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego.
17. Preorientacja zawodowa w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu
18. Rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność).

W zakresie pracy z rodzicami:

1. Podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi
2. Doskonalenie umiejętności wychowawczych.
3. Wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej.
4. Prezentacja założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów.
5. Zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
6. Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.
7. Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa narożnych jego poziomach.

W zakresie współpracy z nauczycielami:

1. uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy.
2. Nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.
3. Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego w szkole podstawowej. Uwzględniają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele edukacji poszczególnych przedmiotów, m.in. wiedzy o społeczeństwie oraz wychowania do życia w rodzinie, co umożliwia realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych w tym innych zajęciach obejmujących wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu – w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego dla klas VII–VIII szkoły podstawowej są spójne z celami preorientacji zawodowej (przedszkole), orientacji zawodowej (klas I–VI szkoły podstawowej) i doradztwa zawodowego w szkołach ponadpodstawowych.

Harmonogram zadań szkolnego doradcy zawodowego:

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. **WRZESIEŃ**
2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla Szkoły Podstawowej. **KWIECIEŃ**

3. Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat: rynku pracy, trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym, alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i niedostosowaniem społecznym, programów edukacyjnych UE oraz porównywalności dyplomów i certyfikatów zawodowych. **MARZEC**
4. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom. **LUTY**
5. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej. **STYCZEŃ**
6. Kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno- pedagogicznych. **PAŹDZIERNIK**
7. Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły. **CAŁY ROK**
8. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp. **LISTOPAD**
9. Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie: tworzenia i zapewniania ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły, realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej - zawartych w planie wychowawczym szkoły. **CAŁY ROK**
10. Systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji. **MAJ**
11. Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (Internet, CD, wideo itp.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym. **GRUDZIEŃ**
12. Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno–pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie komendy OHP, zakłady doskonalenia zawodowego itp. **CAŁY ROK**

Zadania Wychowawców (W), nauczycieli przedmiotowych (N) nauczycieli specjalistów (NS), bibliotekarzy (B), doradca zawodowy (DZ):

1. Udostępnianie uczniom tematycznych informatorów, artykułów B, N.
2. Wskazywanie uczniom narzędzi multimedialnych pozwalających zdobyć wiedzę z zakresu rynku pracy, orientacji zawodowych, N, W
3. Umożliwienie korzystania z pracowni komputerowej i czytelni - W, N, B
4. Udział uczniów w konkursach, zawodach, projektach i przedsięwzięciach, (rozwijanie zainteresowań) -W, N, NS

5. Organizowanie akcji i konkursów wspierających rozwijanie oraz prezentowanie własnych osiągnięć i zainteresowań -N, NS np. pokaz talentów, zawody, konkursy przedmiotowe, olimpiady.
6. Przeprowadzanie zajęć, pogadanek z zakresu poznawania wybranych zawodów (klasy I – III) – N, NS, W
7. Przeprowadzanie zajęć o tematyce zawodoznawczej na różnych przedmiotach w klasach IV – VI - N, W
8. Lekcje doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII - zajęcia grupowe - DZ
9. Przeprowadzanie zajęć, pogadanek z uczniami klas VII i VIII na różnych przedmiotach zgodnie z realizacją planów dydaktycznych, W – poznawanie siebie, zawodów, planowanie kariery szkolnej i zawodowej -W, N, DZ w klasach VII - VIII
10. Informowanie o możliwości udziału uczniów klasy VIII w dniach otwartych w szkołach ponadpodstawowych organizowanych przez szkołę oraz indywidualnie - W, DZ.
11. Spotkania uczniów klas VIII z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych w naszej placówce i wyjazd do wybranej szkoły ponadpodstawowej - W, DZ, NS
12. Przekazywanie informacji o szkołach ponadpodstawowych - DZ, W
13. Spotkania z przedstawicielami różnych profesji - uczniowie mieli okazję na rozmowy z przedstawicielami różnych zawodów-**DZ**
- projekt Zus, żołnierze WP, kurator sądowy, zapraszani goście do szkoły, np. pisarze, artyści

Formy pracy:

1. Informacja edukacyjna i zawodowa - konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów – decyzje.
3. Tworzenie bazy informacyjnej SPCHWALIBOZYCE.PL
4. Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadpodstawowego (szkoły zawodowe, technika, licea ogólnokształcące.
5. Doradzanie rodzicom uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
6. Współpraca z poradnią psychologiczno -pedagogiczną w Oławie
7. Gromadzenie i systematyczna aktualizacja informacji edukacyjnej i zawodowej.

Metody pracy:

1. pogadanki
2. ankiety
3. konkursy
4. rozmowa doradcza
5. poradnictwo indywidualne i grupowe
6. lekcje wychowawcze

Przewidywane efekty:

1. Kształtowanie aktywności zawodowej uczniów.

2. Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
3. Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
4. Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
5. Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

Podsumowanie:

Efektem końcowym realizacji szkolnego programu doradztwa zawodowego jest przygotowanie ucznia do podejmowania trafnych decyzji w wyborze dalszego kształcenia oraz przygotowanie absolwenta do ukształtowania orientacji zawodowej, umożliwiającej mu aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.